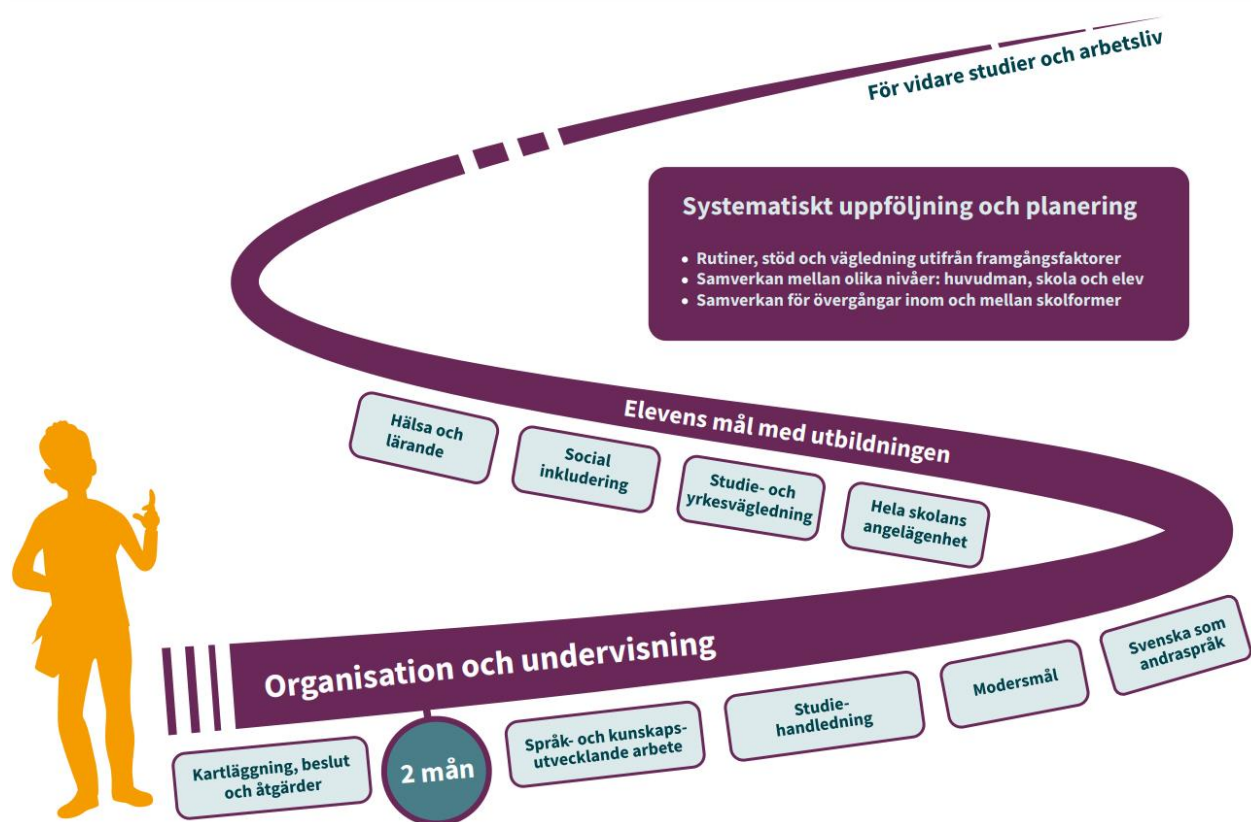

Brev till huvudman och samordnare för nyanländas lärande

– ett viktigt uppdrag som syftar till att bidra till högre måluppfyllelse!

Skolverket riktar ett stort tack till alla huvudmän och samordnare som samarbetar med oss kring nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska genom en målsättning att ge eleverna de bästa förutsättningarna på sin väg genom skolan även om den inte alltid är spikrak.

Lila Vägen, nyligen uppdaterad, ger ett bildligt stöd för att visa den nyanlända och flerspråkiga elevens hela väg mot utbildningens mål och det övergripande målet för vidare studier och arbetsliv. Den bygger på framgångsfaktorer från forskning och Skolinspektionens granskningar. Ladda ner bilden från [Skolverkets webbplats](#) och använd den för att planera och följa upp inom er verksamhet utifrån elevernas individuella förutsättningar och behov både vad gäller hälsa och lärande. Tänk på att innehållet i rutorna, efter den inledande kartläggningen, inte är tänkta att användas var för sig i kronologisk ordning, utan ges vid behov genom hela utbildningen.

På www.skolverket.se, [Samordnare för nyanlända elevers lärande](#), finns information om insatsen. Här finns bland annat analysredskap att använda i det **systematiska kvalitetsarbetet** och som ligger till grund för arbetet. Analysredskapen bygger på framgångsfaktorer för nyanlända och flerspråkiga elever samt bestämmelser kring utbildning för nyanlända elever. På webbplatsen hittar du också [Insatslistan](#) där Skolverkets insatser som rör nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska finns samlade.

Utöver det fokus samordnarinsatsen haft sedan 2016 på systematiskt kvalitetsarbete har vi från förra året fokuserat särskilt på **vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet**. Alla samordnare har fått Skolverkets kunskapsöversikt ”Att ställa frågor och söka svar” och arbetar med den i nätverken. Två nätverk har också påbörjat arbetet med att skapa beprövad erfarenhet kring studiehandledning på modersmål.

Trots **pandemin** vi levt med i över ett år – och som vi vet drabbat nyanlända elever hårt – har både skolornas och samordnarnas arbete fungerat bättre än förväntat. Många skolor har hållit öppet både för nyanlända elever och elever som har extra behov av att vara i skolan, även i perioder när övrig verksamhet stängts ned. Samordnarnas arbete har fortsatt med stöd via digitala nätverk, vilket i vissa fall har lett till att fler samordnare och huvudmän har kunnat delta. Visst längtar vi efter att kunna ses på plats, men gläds samtidigt åt det som nya arbetssätt har gett.

Under våren hade vi vår första digitala **informationsträff för nya samordnare**. Under träffen informerade vi om samordnarinsatsens syfte, huvudsakliga innehåll och utveckling från starten 2016 till idag samt visade på några av de effekter som vi sett att samordnarinsatsen har lett till. Glädjande nog var det ca 50 nya och nygamla samordnare och huvudmän som anmälde sig. Träffen kommer att erbjudas även nästa vår.

Årets samordnardialog med temat ”Skolutveckling och beprövad erfarenhet” kommer äga rum **19 och 20 oktober**. Vi planerar för en dag med presentationer från huvudmän och samordnare som berättar om sitt arbete med beprövad erfarenhet, där det kommer att finnas möjlighet att ställa frågor och i grupper samtala om framgångar och utmaningar med arbetet. Inbjudan kommer skickas ut i augusti men boka redan nu i din kalender för att delta en av dagarna.

Till hösten har vi tänkt att bjuda in till ytterligare digitala träffar genom **seminarier med olika teman** som exempelvis studiehandledning på modersmål och arbetssätt för att ta fram beprövad erfarenhet. Dessa träffar kommer att vara öppna för alla, men prioriteras för samordnare för nyanländas lärande samt deras huvudmän. Mer information kommer till er huvudmän genom samordnare för nyanländas lärande och på vår webbplats.

I alla nätverk pågår arbete och erfarenhetsutbyte som stöd för att lämna in den **årliga redovisningen** enligt underlag från Skolverket. Nätverksledarna kommer precis som tidigare år vidarebefordra den avidentifierade redovisningen till Skolverket. Det blir en bra och viktig sammanfattning av påbörjade insatser och effekter efter avslutade insatser på lokal, regional och nationell nivå. Ni bidrar på detta sätt till det fortsatta utvecklingsarbetet med fokus på insatser för nyanlända och flerspråkiga elever.

Ett axplock från redovisningarna december 2020:

De nyanlända eleverna synliggörs i det systematiska kvalitetsarbetet.

Ökad medvetenhet om traumamedveten omsorg (TMO) stöttar lärare i att bemöta elever med trauma.

Större medvetenhet om att alla lärare behöver stötta eleverna i språket i alla ämnen.

Ökad behörighet till gymnasieprogram och fortsatta studier.

Samarbete mellan studiehandledare och ämneslärare har förbättrats och därigenom har fler elever nått godkänt i ämnen.

Ökat deltagande, bättre kvalitet och ökad variation i modersmålsundervisningen.

Lärarnas arbete med språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt har ökat.

Kollegialt lärande och fokus på de flerspråkiga elevernas kunskapsresultat.

Ökad kunskap om svenska som andraspråks elever har gett rektorer större insyn, bättre beslutsunderlag och ökad delaktighet.

Gemensamma dokument och rutiner ger en mer likvärdig skola.

Gemensamma riktlinjer för svenska som andraspråk leder till en likvärdig utbildning för nyanlända och flerspråkiga elever.

Frågan om nyanlända elevers lärande är aktualiserad på flera nivåer.

Flera nivåer är involverade i arbetet samt diskussioner kring svenska som andraspråk, mottagande, studiehandledning och individuella studieplaner.

Skolverket har under 2021 startat **nätverk för vuxenutbildningen** med fokus på systematiskt kvalitetsarbete, efter samma modell som samordnarinsatsen. Nätverken vänder sig till skolchefer, rektorer och utvecklingsledare inom kommunal vuxenutbildning. Höstens nätverk är fulltecknade, men det går fortfarande att anmäla intresse för nätverken som startar 2022. Mejla följande uppgifter till nyavux@skolverket.se: Kommunens namn, deltagares namn (max tre deltagare per kommun), titel/befattning och mejladress.

Skolverket ser fram emot att tillsammans med Sveriges huvudmän och samordnare fortsätta att arbeta för att alla elever, inklusive nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska, ska få en utbildning av hög och likvärdig kvalitet som utgår från elevernas behov och förutsättningar.

Vi vill därför välkomna de huvudmän som i dagsläget inte har någon utsedd samordnare för nyanländas lärande att anmäla intresse för att delta!

Tillsammans gör vi skillnad!

Ulrika Dahl, Lena Nagle och Camilla Holmberg
Undervisningsråd på avdelningen för Skolutveckling

Vid frågor, eller anmälan av samordnare, hör av er till Skolverket via samordnare@skolverket.se